

Invigingsanförande av LOs vice ordförande Berit Müllerström vid Skånes LO-distrikts 100-årsjubileum den 3 juni 2017.

Jag vill börja med att tacka för inbjudan till att invigningstala vid ert jubileumsfirande.

Samtidigt vill jag naturligtvis framföra hela Landsorganisationens gratulationer till en pigg, livskraftig och stark 100-åring: LO-distriktet i Skåne!

Det var ju här i Skåne som arbetarrörelsen växte fram.

Härifrån kom Per-Albin Hansson och Gustav Möller. Här började August Palm att agitera. Här föddes Axel Strand, LOs ordförande på 40- och 50-talet.

Det finns många namn att räkna upp och som vanligt är det männen som brukar nämnas.

Men vi hade också viktiga kvinnliga pionjärer:

En av dem var Olivia Nordgren, typografen som blev invald i Trelleborgs stadsfullmäktige redan 1915, alltså innan vi fick kvinnlig rösträtt.

Olivia var bland annat hårt engagerad för att organisera hembiträden och blev så småningom riksdagsledamot för Socialdemokraterna.

Nu har hon till och med fått ett pågatåg och en gata hemma i Trelleborg uppkallade efter sig.

Låt oss för ett ögonblick gå tillbaka till 1917, det år då Olivia Nordgren och andra fackliga pionjärer bildade startade Skånes fackföreningsrörelse.

Det var året då tusentals arbetare över hela Sverige demonstrerade för kraven på rösträtt och social rättvisa. Inte minst här i Skåne.

En del historiker talar till och med om att Sverige var nära en revolution.

I slutet av april samlades 25 000 arbetare på Stortorget i Malmö för en hungerdemonstration. Uppretade kvinnor angrep och plundrade potatishandlare som mångdubblat priserna. Kravet var enkelt: de ville ha mat till sina barn.

Framför de som krävde sin rätt den gången låg många årtionden av hård, ibland kanske tröstlös, kamp.

Men bit för bit, steg för steg, lade de och deras kamrater grunden till det Sverige och det Skåne vi ser idag.

Om de hade kunnat vara med oss här på Backagården idag skulle de få se ett helt annat samhälle. För den kamp de inledde har ju på många sätt varit framgångsrik.

De hundra år vi har bakom oss av facklig kamp och samhällsbygge har i stor utsträckning präglats av arbetarrörelsens värderingar.

Men det finns också mycket de skulle känna igen.

För även idag går människor utan arbete.

Även idag utnyttjas anställda på sina arbetsplatser.

Och även idag kräver arbetsgivare och högerpolitiker sänkta löner och försämrade villkor.

Så visst behöver vi också idag ställa krav på en politik för arbete och rättvisa.

Vi behöver lika mycket idag som 1917 en stark landsomfattande fackföreningsrörelse och starka LO-distrikt som det här i Skåne.

De som bildade våra första fackföreningar och som bildade LO gav varandra ett löfte.

Löftet lyder:

”Vi lovar och försäkrar att aldrig sälja vårt arbete till lägre pris eller sämre villkor än de vi lovat varandra.

Vi lovar varandra detta i den djupa insikten att om vi alla håller detta löfte så måste arbetsgivaren betala”.

Det löftet är grunden för all facklig verksamhet även idag. I Skåne, i Sverige och över hela världen.

”Sörj inte, organisera er” som Joe Hill sade, vars aska faktiskt finns inmurad i Folkets Hus i Landskrona.

De kvinnor och män som bildade LO-distriktet i Skåne för hundra år sedan hade en vision om ett rättvisare samhälle. De tog strid för åtta timmars arbetsdag, allmän rösträtt och fackliga rättigheter.

Uppgiften måste ha verkat gigantisk, många trodde säkert att den skulle vara omöjlig. Men de visade att den var möjlig.

Sakta men säkert ersattes det gamla klassamhället med ett folkhem.

De fick kollektivavtal, arbetsrättslig lagstiftning, a-kassa och sjukförsäkring, ja hela den gemensamma sektorn.

Från mörkret steg de mot ljuset.

Det ska vi lära av idag.

Vi ska lära av vår historia och bära deras erfarenheter vidare.

Vi ska lära av såväl segrar som nederlag. Och vi ska göra det för att stå än starkare inför de år vi har framför oss.

För vi vet att vi åstadkommit mycket, men vi vet också att vi har mycket kvar att göra.

Så låt oss dessa jubileumsdagar minnas och lära av vår historia.
Men låt oss framför allt använda den för att blicka framåt.

För tillsammans ska vi nu gå vidare in i den framtid som vi och våra barn ska leva i.

Tack ska ni ha kamrater, och än en gång - Grattis!